

GAZETTA TRANSILVANIEI.

"Gazet'a" ese de 2 ori; Joi'a si Duminec'a, Foi'a, candu concedu ajutoriale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe $\frac{1}{4}$ 3 fl. v. a. Tieri esterne 12 fl. v. a. pe unu anu seu $2\frac{1}{2}$ galbini mon. sunatòria.

Anulu XL.

Se prenumera la postele c. si r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cruceri v. a. Tacs'a timbrala à 30 cr. val. austr. de fia-care publicare.

Nr. 83.

BRASIOVU, 4 Novembre/23 Octobre

1877.

Resbelulu.

Brasiovu, in 3 Novembre n.

Situatiunea musirului Ghazi-Osman-Nuri-pasi'a devine din di in di mai pericolosa. Mare este ingrijirea turcofililor pentru sòrtea óstei turcesci din Plevn'a. Dupa victoriile repetite ale armelor chrestine intre Gorni-Dubnicu si Telisiu si cei din Constantinopolu au inceputu se cunòsca pericolul unei catastrofe apropiate la Plevn'a. Ingrijirea acésta ce domnesce la inalt'a Pòrta asupr'a situatiunei militare a armatei sale este numai o dovèda mai multu, ca asigurarile oficiosilor din Constantinopolu, dupa cari in Plevn'a s'ar' fi adunatu provisiori pentru mai multe luni, prefacanduse tòte giamiile si didirile publice in magazine de proviantu, nu potu fi basate pe adeveru. Sòrtea Plevnei se decide in scurtu timpu. Este numai intrebarea ca pe ce cale. Turcofilii in neliniscea loru au mai fabricatu inca unu telegramu care spune, ca din partea armelor chrestine ar' fi fostu ficsatu ataculu generalu contra Plevnei pe diu'a de 1 Novembre. Dér' se nasce intrebarea ca mai fi'-va óre de lipsa a se intreprinde unu asemenea atacu, jertfinduse ér' o multime de ómeni in sianțiurile redutelor turcesci, candu se pote ajunge scopulu pe o cale cu multu mai usiòra asteptandu pana ce Osman va' fi silitu din lips'a de provisiori seu a capitulá de fóme, seu a luá ofensiv'a, cercandu a strabate prin liniile fortificate russo-romane.

Nu mai pote fi indoiéla, ca intr'unu casu ca acest'a cele 50 de batalioné ale lui Osman impreuna cu cele 18 batalioné ale lui Chefket-pasi'a, care inca se afla impresurate in Plevn'a, voru intimpiná desastrulu celu mai cumplit, ca-ci armat'a russo-romana numera astadi peste 130,000 ómeni cu-o artileria din cele mai formidabile, cate s'au vediu pana astadi in actiune. In taber'a chrestina s'a latitu preste acésta scirea, ca Osman ar' mai avé provisiori numai inca pentru vreo 20 dile. Critica, fòrte critica e dér' situatiunea in Plevn'a.

Afara de telegram'a reprodusa mai la vale, care vorb sce de-o recunoscere stralucita a trupelor de sub comand'a colonelului Staniceanu, pe tiermulu dreptu alu Dunarii spre Rahov'a, cu care ocasiune romanii au luat o reduta turcesca, numai avemu alte sciri mai insemnante de pe campulu de resbelu. In Asi'a russii inaintéza mereu si turci se retragu „pentru de a ocupá positiuni defensive mai bune," dicu ei. Adeverulu este inse ca russii ii urmarescu pe tota lini'a si de curundu au prinsu érasi la Hassankale vreo doue batalioné turcesci, cari formau arierre-gard'a remasitielor óstei turcesci, care se retragea in directiunea despre ostu dela Erzerum.

Amu fostu observatu, ca dupa informatiunile ce le avemu, sub comand'a generalului Gurko a carui'a corpu combinatu din tòte trei speciele de arme: cavaleria, artileria, infanteria, a reportatu victori'a dela Telisiu, se afla si 2 brigade de cavaleria romana cu artileria calarézia. Foile straine au adusu telegreme, cari dicu, ca la prim'a lupta din 24 Octobre intre G.-Dubnicu si Telisiu a luat parte si cavaleri'a romana si s'a distinsu astfelii, incatul din cei 3000 prisonieri turci, 800 voru fi internati in Romani'a, ca prisonieri ai romanilor. Diuariele din Romani'a afara de telegramele oficiale in care nu se face amintire cu nici unu cuventu, nu au adusu pana acumu nici o relatiune relativa la participarea acésta a cavaleriei romane.

Diuariele turcofile scornisera dilele aceste ca Dòmn'a Romaniei Elisabet'a ar' fi periculosu bolnavu. Se intielege de sine ca minciun'a acésta nou de noitia a fostu indata desmintita de catra organele competente din Bucuresci. Turcomanilor reuafatiosi le trebuiea unu pretestu pentru scirea asemenea falsa, latita de ei, ca adeca principale

Carolu s'ar' reintorce catu mai curundu din Bulgari'a si ca negresitu dupa acésta se va reintorce si armat'a romana dela Plevn'a. — Vediendu, ca momentulu decisivu pentru Plevn'a se aprobia cu pasi rapedi, turcofilii nostri tòte le-ar' pune in miscare, numai ca se aduca armat'a romana acasa, ca se nu participe si ea la onorela luarii Plevnei. Acesti ómeni plangu acuma sirioie de lacrami de crocodilu asupr'a suferintielor, la cari sustienu, ca ar' fi supusa armat'a romana dela Plevn'a si asupr'a nemultumirii si miseriei, ce ar' domni in tiéra. Spre a intunecá de totu tabloulu celu depingu despre situatiunea Romaniei latira apoi si scirea ca Dòmn'a ar' fi reu bolnavu. Dér' multumita ceriului Dòmn'a Romaniei se afla in deplina senatate si este neobosita in a fi ange-riulu care alina dorerile si mangaia pe bravii raniti pe campulu de onore.

Post'a de astadi din Romani'a pana la inchiaierea fóiei inca nu ne au sositu.

„Romanulu" publica urmatórea telegrama: Corabi'a, 19/31 Oct. Astadi d. colonelul Staniceanu a ordonatu o recunoscere la Vadeni (situat pe malulu dreptu intre Corabi'a si Rahova, aprópe de délulu Vartesti). unde presenti'a inimicului fusese semnalata. Inimiculu, ale carui forte se compunea de nizami, se pregati la resistintia retragenduse in redut'a si fortificatiunile dela Vadeni. Dupa o scurta bombardare se aprinse casarm'a redutei si depositulu de munitiuni sari in aeru. Dupa unu timpu fòrte scurtu redut'a fu luata si ocupata de doue companii. Inimiculu se strecură spre Rahova cu mari perderi prin diperite pasuri ale malului Dunarii. Lupt'a a durat trei óre. Perderile nòstre sunt: 1 oficieru ranit, 2 soldati morti si 6 raniti. Perderile turcilor sunt multu mai insemnante: s'au facutu si mai multi prisonieri. Escadronulu de Gorju a fostu admirabilu.

Revelatiuni noue in cestiunea complotului.

A inceputu se se mai stracore in publicu si cate unu actu oficiale, care de si pana acumu arunca lumina puçina preste acelu atentatul fanaticu, totusi facu se vedi incaí ca prin sita désa prin secretele lui. Le vomu atinge pe scurtu dupa diuariele maghiare, ca-ci alte fontani mai sigure ne lipsescu.

Curtea de apellu dela Murasieni, numita la noi dupa latinitatea barbara „Tabla regésca", ca tribunalu de prim'a instantia in cause de comploturi, tradari si crime de lesa-majestate, prin seuenti'a sa din 25 Oct. a decisu liberarea din arestu preventivu a proprietariului Ludovicu Balázsi din Kászony si a lui Ezechias Nagy din Kézdi-Osiorheiu, pe cari judecatoriulu de instructiune i' inchisese, dupace prefectulu Pocsa pusese man'a pe ei. Pentru ceilalti arrestati (cati la numeru? inca totu nu se scie curat), Tabla decise ca se mai remana totu in arestu preventivu pana la alte rezultate ale investigatiunilor judecatoresci. Acus'a contra acestoru conspirati decurge in sensulu codicelui penale austr. § 66, éra investigatiunea dupa § 58, despre care scie, dice „Kelet", ca este asia de elasticu, in catu se lu poti applicá cumu 'ti convine. Asia dér' conspiratii sunt acusati ca turburatori de liniste a publica, dér' bine se fia intielesu, nu de linistea publica in patri'a nostra, ci — in Russi'a! Cumu se poate acésta? Éta cumu. In a. 1856 se inchiajase intre Austri'a si Russi'a unu nou tractatu de reciproc a estrada re seu pedepsire, nu numai a criminalilor ordinari, ci si a criminalilor politici. Acelu tractatu apoi se adusese la cunoscintia publica prin decretu ministeriale din 19 Oct. 1860. De aici urmádia, ca orice crima politica comisa contra Russiei in monarchi'a nostra, se considera,

judeca si pedepsesc intocmá ca si cumu s'ar' fi comisu in Russi'a si viceversa.

Se vedeti inse, cu sofisma impertinenta ar' voi „Kelet" se paralisedie acelu tractatu inchiajatu intre cele doue staturi mari. Elu adeca afirma, ca acela fu mai antaiu calcatu de catra imperatulu Russiei din diu'a, in care trecuse cu armata sa in Bulgari'a; ca-ci adeca Austri'a inca se numera intre acelea staturi, care au garantat integritatea Turciei. Deci déca Russi'a loví in integritatea Turciei, cu acésta ea sparse tractatulu austro-russescu din 1856, prin urmare acela numai obliga pe unguri, si asia déca ei au voit u se sculá contra Russiei si a'i faco reu, cu acésta nu numai ca n'au comisu nici o crima, ci din contra, merita lauda, ca voira se garantat integritatea imperiului turcescu. Cu tòte acestea, „Kelet" condamna atentatulu, dér' nicidcumu din punctu de vedere alu dreptului gintiloru si alu legilor tierei, ci numai din consideratiuni de oportunitate. (Vedi pe largu „Kelet" Nr. 249 col. 1 et 2.)

Alte acte oficiai: Sub Nr. 5561/1877 alu jud. de instructiune (Untersuchungsrichter) se vedu publicate doue litere de persecutiune contra proprietarilor secui Nicolae Bartha din Rungonfalva si Gabriel Ugron din Odorheiu, ambii fosti deputati si compromisi fòrte greu de crim'a rebellionei, din care causa se comite la tòte auctoritatile publice ale tierei, ca ori-unde s'ar' afla acei individi se fia arrestati si escortati la tribunalulu Murasieni. Este ince sciutu, ca acei criminali apucasera se o ie la sanetósa prin fuga iute. Bartha nu se prea scie unde se afla, era Ugron a scapatu in Itali'a, de unde scrise la diuariele revolutionarie si incendiarie, precum u urmádia:

„Catra Ludovicu Csávolszky, redactorulu lui „Egyetértés". Rom'a 22 Oct. Iubite Amice! M'am informatu dela locu siguru, ca in urmarea unei dispositiuni speciale si aspre, tòte scrisorile si telegramele adressate mie, seu tramise de mine se prindu. Mie nu'mi pasa, ca cu acésta procedura se calca santulu dreptu alu secretului epistolariu, ca-ci sciam din capulu locului, ca'mi voru desigila scrisorile, de aceea nici nu le-am sigilat, pentru că asia cabinetulu negru se pote lucra cu atatu mai usioru. Dér' dupa atata inlesnire facuta loru, asiu fi asteptatu, ca dupace le-au citit, se le dè la destinatiunea loru: — nevestei mele. Nu. Cá si cumu interesele statului ar' cere, ca eu se nu afflu despre soçi'a mea, de parinti, despre economia, si că nevast'a ingrijata se nu scie, unde este si cumu se afla barbatulu ei; óre maimutiele lui Murawieff*) nu l'au prinsu. Unu omu onestu nu citesce scrisore a altuia nici i' andu o afla dessigilata. Pote fi óre onestu acelu statu, care nu numai sparge scrisorile incredintate onorei lui, ci inca, de si sunt numai familiarie, le confisca. Inca si déca s'ar' calcá in picióre tòte legile patriei mele, totu ar' trebui se protestezi contra acestei proceduri a guvernului, pentru-ca legea morala, seu déca voiti religiosa care dice: Nu furá! a esistat din veci. Gabrieliu Ugron."

Diariul ministeriale „Kelet", dupace reproducuse si elu acea epistola scrisa cu pena grósa că degetulu, injura si elu pe Ugron si pe Bartha că unu oficiariu de haiducu. Noi inse, déca amu avea se ne amestecamu in certele loru, le amu dice cu cuventele santei liturgii orientale: Ale tale dintre ale tale, adeca ale vòstre dintre ale vòstre. Acésta e doctrin'a scólei vòstre dela Dobritienu, care si pe archangeli ii tiene de furi, numai adeptii ei sunt ómeni de omenia, cari nu mintu, nu fura, nu insiéla, nu omóra trupuri si suflete.

Pe candu se petrecu acestea in Transilvanie, colo susu la B.-Pest'a dupa $1\frac{1}{2}$ anu aprópe de

*) Allusione sarcastica la generalulu russescu Muravieff, carele dupa revolutiunea din 1863 tiranise pe poloni.

investigatiuni misteriose pornite asupra serbilor din Ungari'a, in fine abia in septeman'a trecuta venira actele dela judecatorulu de instructiune la procurorul si Tabla, unde se aduse un'a sententia, in poterea careia patru serbi fruntasi: Dr. Kasapinoviciu, Corneliu Ioanoviciu, B. Ianuviciu si Vas. Raicoviciu fusera absolvti si dimisi, era Dr. Mileticiu inca totu mai remane in prisone, nu mai multu pentru inalta tradare, ci pentru les-majestate. In adeveru, acestoru omeni nu le pote lipsi o pagina in istoria Ungariei. Ceea ce bate lumei la ochi in timpulu de facia este, ca in caus'a serbilor investigatiunile au cursu atatu de anevoie, era in caus'a secuiloru mergu in compariu cu celea forte iute.

Unu verdictu alu juriului dela Sibiu.

Inaintea curii de jurati din Sibiu a fostu citatu dilele trecute dlu Niculae F. Negruitiu redactorulu brosiurilor lunari „Cartile sate-anului romanu“ cari se tiparescu acuma in tipografa eredi de Closius in Sibiu. In cartea 6-a a „Sateanului romanu“ din 1877 a aparutu sub rubric'a „Unele si altele“ pe invelitorea colorata a brosiurei unu articulasiu intitulat „Catielele unguresci“ care contiene pe scurtu camu urmatoriele: „Catielele unguresci latra pentru ca romani au ruptu legaturile cu Turcia. Dér' moti-loru aeestora le place mai bine se fia stapani de „catu se platesc tributu unoru tandale si straitie „usiore cumu sunt si magnatii unguresci. Catielele „unguresci latra asupr'a óstei romane. Dér' este ea óre mai sdrentiosa, mai flamanda, mai fricosa „si mai neapta de a manua arm'a decatu honvedii „unguresci? Afara de unguri si de jidovii unguri toti lauda curagiul armatei romane. Catielele „mai latra ca guvernulu din Romani'a ar' fi disu „jidovilor de acolo, ca, decatu se adune bani si „scame pentru raniti, mai bine se caute a castigá „foile jidano-unguresci si ale astupá gur'a că se „nu mai latre asupr'a óstei si a guvernului romanu. Vedi Dómne că si candu romanilor le ar' pasá „numai catu e negrul sub unghia de latratulu „catieleloru jidano-unguresci si ungaro-jidovesci. Bine scie romanulu ca latratulu caniloru — asia „nici alu catieleloru — nu strabate la ceriu,... „dér' petrunde la regimulu ungurescu care a opritu „formarea de comitete romane pentru ajutorarea „ranitilor si a datu porunca slugiloru sale din „comitate de a veghiá si asupr'a celei mai mici „miscari. Eca catu le e de frica pecatosiloru si „de umbra si de visu!“

Acestu articulu a fostu incriminatu de catra procurorulu reg. din Sibiu dupa a caruia parere elu ar' contiene espressiuni agitatore contra autoritatilor statului si contra unoru organe ale regimului si prin urmare ar' invólvate delictulu §-lui 300 din codicile penale. Pentru aceea procurorulu a acusatu pe N. F. Negruitiu pentru redactarea, ér' pe directorulu tipografiei F. Wolff pentru tiparirea acelui articulu provocandu verdictulu curii de jurati care a fostu compusa sub presiedintia lui L. de Schedius presiedintele tribunalului, asistandu judecatorii reg. de Ianosy si Rosc'a, vice-notariulu de Haupt si judele suplentu I. de Badilla că translatoru, din urmatorii cetatieni: 1. Krafft Wilhelm, tipografu; 2. Fridericu Schäffer, brutariu; 3. Ioane Gottstein, cismariu; 4. C. Orendi, professoru de gimnastica; 5. C. Schelker, notariu publ. reg.; 6. Fr. Fronius, brutariu; 7. Fr. Rochus, macelariu; 8. C. Breinstörfer, cismariu; 9. Michael Meisner, 10. M. Bacholzky, 11. Gustav Theiss, canc. mag., 11. Adolf Lutsch professoru. Processulu a decursu dupa „Telegr. Rom.“ cumu urmează:

Presiedintele provoca (in limb'a maghiara) pe dlu N. F. Negruitiu, care siedea alaturea cu dlu F. Wolf pe scaunulu acusatiloru, se se scóle. Dupa acesta 'lu intrebă, déca cunóisce articululu din cestiune si-lu recunoscere de alu seu.

Respondindu intrebatalu afirmativu i se ceru deslusirii asupr'a cuvintelor „catiele“ si „latra“, in ce intielesu le-au aplicatu. La aceste respunde, ca in limb'a romana cuvintele aceste se aplica si la omeni si ca aplicatiunea este in casulu de facia la foile maghiare-jidovesci — continua. —

Pres. Se vede ca articululu ataca si pe regimulu ungurescu pentru ca se dice ca a „petrusu la regimulu ungurescu.“ — Negruitiu. Cu acesta amu voitu se dicu ca regimulu ungurescu s'a influentiatu de foile anteromane. — Pres. Cine sunt de a se intielege candu dici de „pecatosi“? — Negruitiu. Literatii si redactorii foiloru. — Pres. Acesta nu se pote, pentru ca d-ta vorbesci de pecatosi, cari si in visu se temu de umbra, si asia nu ai potutu intielege decatu pe regimul, care din temere a opritu constituirea comitetelor romane.

Negrutiu. Cuventulu „pecatosi“ se refera la redactorii foiloru. Acesti'a sunt cuprinsi de frica că pecatosi. Pres. Negi d-ta asia déra ca articululu a fostu indreptat contra regimului? — Negruitiu. Negu. — Pres. Cumu justifici d-ta atacurile indreptate asupr'a magnatiloru? — Negruitiu. In limb'a romana cuventulu „tandala“ si „straitia usiéra“ au alta insemnata nu că in limb'a maghiara si nemtiesca. Espressiunile aceste se aplică la omeni, cari umbla cu nasulu pe susu si nu 'si vedu de trebile loru séu le tandalescu. — Pres. Cumu justifici d-ta atacurile asupr'a honvediloru ca sunt sdrentiosi etc.? — Negruitiu. Eu nu amu disu despre honvedii unguresci ca sunt asia. Eu amu intrebaturu, óre honvedii unguresci sunt mai puçinu sdrentiosi etc. decatu soldatii romanesci? Dealtmintrea amu se observu ca totu articululu e ironia si humoristicu. Asia amu disu in gluma si despre romani ca sunt „moti“.

Dupa ce presiedintele intreba pe judecatorii asesori si pe procurorul, precum si pe aoperatorul, déca nu au se puna vreo intrebare trece la alu doilea acusatul la F. Wolf si 'lu intreba (in limb'a nemtiesca) incatu a concursu si densulu la publicarea articulului incriminat. Din responsulu acusatului alu doilea se vede ca elu că omu alu trebei pre lenga conditiuni stipulate intre densulu si redactorulu N. F. Negruitiu a luat asupr'a tiparirea brosiurilor lunare „Cartile sateanului romanu“ incependum dela brosiur'a a 6; a citit articululu fugitivu, déra pe catu pricpe elu limb'a n'a gasitu alta in articulu decatu ca e indreptat contra foiloru unguresci.

Dupa aceste ie cuventulu procurorulu de statu I. Deesi mai antaiu in limb'a maghiara, apoi in cea nemtiesca. Densulu sustiene ca in articulu este insultata nationalitatea maghiara, magnatii unguresci, margeau'a natiunei si honvedii. Articululu nu polemiséza cu foile unguresci, ci batjocoresc natiunea maghiara, societatea, regimulu, comitii supremi, intarita asupr'a institutiunilor si dispositiunilor legali. Negruitiu recunoscere a fi scrisu si datu in tipariu articululu, de alta parte Wolff recunoscere a fi conlucratu la tiparirea articulului si asia este constatata obiectiv provocarea la turburare. Deci in intielesulu § 300 alu cond. pen. cere dela jurati recunoscerea amendurorul acusatiloru de vinovati.

Aoperatoriulu acusatiloru, dlu advacatu Arz de Straus-senborg, declara indata la incepulum aperarei sale, ca raru se intempla unui aoperatori se aiba o problema asia de usiéra, cumu este a'sa la aperarea acesta. De aceea densulu, fora de cea mai mica resvera in consientia s'a dice, ca acusatii au pretensiunea cea mai justa de a fi declarati de jurati nevinovati. Trece apoi la cetirea § 300 din codicele penal, pe care este basata acus'a si specificandu cele cu-prinse in § ur'a cate un'a, vine la resultatul, ca §-ulu citatu, facia cu articululu incriminat, nu se pote aplica, deóarece in § nu este vorba nici de regimulu ungurescu, nici de margeau'a natiunei, de magnati, nici de honvedi. Aoperatoriulu asta lucru esplicabilu, ca autorulu articulului că apartenatorul unei natiuni democratice, cumu este nationalitatea romana, nu este cu aceeasi devotiu catra magnati; catu privesce pe honvedi autorulu articulului, deóarece ai fi atacatu, asta din contra ca-i a laudatu, punendu-i in comparatiune cu armata romana, care, dupa cumu cu-prinde autorulu articulului, lucrul este o armata escelenta. Nu este multiamitu cu traducerea oficiala a articulului si mai cu séma cu espressiunile „catiele“ si „straitia usiéra“. Alta insemnata au cuvintele aceste in limb'a romana, aplicate la omeni. Termini de acestia se gasescu in diurnalistic'a din Austro-Ungari'a pe tota diu'a si inca ceva mai drastici decatu in articululu incriminat.

Citeaza unele pasagie din „N. Fr. Presse“, „Tagespr.“. In cea dintaiu vine vorba de „Presslakaien des Grafen Andrásy“, era in cea din urma se numesce adress'a cechiloru indreptata catra presied. comitetului slaviloru „hündische Adresse“. „Budapesti Napilap“ numesce politica nostra esterna politica „miserabila“ si despre min.-presied. Tisza dice, ca „pare ca e unu feliu de comissariu dela tiéra, care a ajunsu prin nepotismu la postulu seu“ si conclude, ca, déca regimulu nu face nimica contr'a slaviloru, „se ne aperam celu puçinu noi maghiarii prin ajutoriulu nostru propriu contr'a pericolului.“ „Kelet“ qualifica procedura foiloru Bismarckiane in Berlinu, cari stigmatiză festivitatile turcesci din Ungari'a de anti-dinastice: „berlini csahulás (latratu berlinezu).“ „Kelet Népe“ dice, ca promisiunea lui Tisza de a se institui o banca de note in Ungaria, este „Humbug“. Dér' mai pre susu de tota aceste este respectatoriunea diurnalului din Aradu „Alfold“, in carea se dice: „Ungaria are unu inimicu pustitoriu, de care in impreguiarile nostre se pote dice, ca e mai periculosu decatu russulu aproape ruinatu si care s'a aretat cu multu mai slabu, decatu se pare, pentru-ca ataculu fatisui din partea acestuia, rass'a unguresca cu innascut'a ei vitejia 'lu pote invinge, celalaltu ince stórc, pustiesce si nimfesce poporul sub scutulu legalitatiei, si acesta este dlu ministru de finantie Kol. Szell, pe care Ddieu ni l'a tramsu spre pedepsa asupr'a tierii nostre, si care cu activitatea s'a si pana acumu a facutu mai multa paguba cetatianilor patriei acestia in avere, industrie si comerciu, decatu invasiunea unui inimicu.“

Deci, déca astfelui de respectatoriuni — continua aoperatoriulu — in foi publice trecu-nepedepsite de autoritatatile statului, nu sciu cumu s'ar' pote pedepsa articululu incriminat.

Aoperatoriulu demuestra mai departe, ca tipografulu nu pote fi vinovatu, deóarece densulu n'a sciutu si n'a potutu pricpe articululu din cestiune.

Apoi apeleaza la jurati cu rogarea, ca avendu in vedere missiunea loru de consientia publica se-si dea verdetul loru in deplina consientia. Aoperatoriulu in descrierea missiunei juratilor voiesce se citeze unele pasagie din o cuventare a lui Unger. Procurorulu de statu observa, ca conformu § 66 din regulamentulu de pressa nu este ertata cetirea. Mai departe se provoca la § 302 din cod. penal, demuestra, ca articululu atrage autorului pedepsa, pentru-ca provoca in contr'a unei nationalitat, a unei clase din societate si contr'a honvediloru, cari dupa legile in vigore constituvesc o parte intregitorile din armata comuna. Aoperatoriulu, dupace fù in drumatu de presidiu la observarea §-lui din regulamentulu de pressa, declara, ca elu numai citatulu a voit u se'lu citescă, der', déca acesta nu-i este permis, usioru se conformă, pentru-ca elu scie ce se se cuprinde in citatu si asia 'lu va enerá, ceea ce si face. Dreptu replica la citarea § 302, aoperatoriulu arata, ca acus'a este basata pe § 300 si asiá intreba pe procurorul, ca de care § se tiene densulu acumu. Termina apoi cu rogarea indreptata catra jurati, că pe bas'a motivelor aduse de densulu se declare pe acusati de nevinovati.

Presiedintele reasuma int'nu modu forte obiectivu si claru atatu in limb'a oficiala catu si in cea germana tota pertractarea, adresseza si din parte-si vreo cateva cuvinte marcante despre missiunea si positiunea juratiloru si formuleaza intrebarile, la cari au se responda juratii affirmatiu seu negativu in modulu urmatoriu :

Domnii jurati sunt convinsi in consientia, ca dlu Nicolau F. Negruitiu este autorul articulului din brosiur'a a 6-a a fóiei periodice „Cartile sateanului romanu“ din anul 1877, care se incepe cu cuvintele: „Catiele unguresci“ si ca elu l'a datu la tipariu?

2. Domnii jurati sunt convinsi in consientia loru, ca dlu F. Wolff a conlucratu cu intentiune la tiparirea articulului din numerulu fóiei periodice, in care se asta articululu din intrebarea precedenta?

3. Domnii jurati asta, ca in articululu incriminat s'a degradatul dispusetiunile autoritatilor statului prin clevete, batjocura seu ca, in tipulu acesta s'a provocat la intaritare, la ur'a si despectarea regimului seu a organelor sale singuratic?

4. Recunoscu domnii jurati, ca acusatulu Nicolau F. Negruitiu este vinovatu in intielesulu acusei?

5. Recunoscu domnii jurati, ca acusatulu Fr. Wolff este vinovatu in intielesulu acusei?

Dupa acesta se retragu juratii in sal'a de consultare. Pe la 2 óre juratii si dau verdictulu loru: nevinovatu!

Juratii au respunsu unanim la cele doue intrebari dintaiu cu „dá“, la celealte trei cu „nu“.

Dupa cumu afiamu, dlu procurorul de statu s'a rogatu de cassarea pertractarei intregi a acestui processu si de delegatiunea altui foru de jurati.

Brasovu, in 2 Novembre n.

Dupa mai multe dile frumose, de eri incóce avemu plóia de tómna. Erá de dorit u se'lu se mai tienutu timpulu seninu, atatu pentru economi catu si pentru comerciu. La gar'a de aici cantitatele de marfi straine venite pentru Romani'a sunt asia de multe incatu numai incapă nicairi, din care causa se si audu reclamatiuni dese din partea celor interesati. Dintr'unu cerculariu officiale publicatu in Bucuresti afiamu, ca numai pachete de posta destinate totu pentru Romani'a stau in Brasovu preste optu sute, alu carorul transportu este aprópe impossibile, mai alesu dupa ce deligeanulu merge numai odata pe di pana la Ploiesci, adesea incarcatu asia, in catu se frangandu róte candu osii. Inainte cu trei septemani se asta patru deligeane stricate si lasate in drumu spre a se repará. Din acestea cause cerculariu romanescu invita pe comercianti si pe alti particulari din Romani'a, că se 'si cunoscă mai bine interesulu, se nu comande marfile si alte obiecte toti din tóte tienuturile numai prin Brasovu, ci (mai uitandu-se si pe charta) se scrie comissionariilor si speditorilor, că se le mai indrepte si via (pe calea) Verciorov'a, séu via Iticanu prin Moldov'a, spre a nu suferi atat'a intardiere.

Dilele acestea petrecu aici dn. judecatoriu de instructiune Hildebrand dela Murasieni, precum si crede, in caus'a armelor si munitiunilor confiscate. Mai apoi sosi si dn. consiliariu ministrerie Liptay, precum se spune, in cause comerciale si de comunicatiune.

Din fóia periodica „Economulu“ dela Blasius aflamu cu intristare, ca in cateva tienuturi ale Transilvaniei resultatele recoltei din estimpu insufisa mare grigia bietilor locuitori, ca nu se voro ajunge cu midiul cele viciuiri nici pana in pri-

mavéra. Mare parte din papusioiu (cucuruzu) n'au apucatu a se cōce, era mustu a esitu puçinu si reu. De altumentrea pretiurile cerealielor si ale carnariilor se vedu publicate regulatu in acelasi diariu „Economulu“ din mai multe piatice ale Transilvaniei, incat u economii si altii se potu informa bine dupa acele. — Secet'a indelunga din vîr'a trecuta intardiase crescerea, era Septembre celu selbaticu cōcerea plantelor tomnatice. Unu amicu alu nostru dela Alb'a-Iuli'a ne reflectase la reulu ce era se urmedie, inca din 21 Augustu, precandu se afla la Givagiu, si se informase despre starea campurilor de prin cele mai multe tienu-turi murasieni si muntene din apusu, locuite mai totu de romani cā la $\frac{1}{2}$ milionu. Ds'a propunea si midiulocce prin care s'ar' poté alină multu acestu reu cumplit, adeca fōmetea. Unul inse din acele midiuloci, de si in sine salutariu, dupa experient'a facuta de noi la faç'a locului, in epoca de fația nu se poté aduce nici macaru in discussiune. Alu doilea se face de sine, ca-ci omulu flamendu si golanu iē lumea in capu si trece prin orice pericule, ca-ci alta mōrté mai cumplita cā mōrtea de fōme nu este. De altumentrea, fōmete in sensulu strinsu nu poté se urmedie, din cauza ca precum vedem cu ochii, din România venu cautitatii enorme de cereali, care se potu inainta pe calea ferata la distantie mari, de unde urmăda moderarea pretiurilor si infrenarea lipitorilor usatului. Amicul ne va, replică intrebandu: Bine, pretiuri catu de moderate, dera de unde bani, candu sateanulu nu mai are pe ce se'i faca? Noi amu sci se respundem si la acăsta, numai nu aci in diariu, ci multu mai cu folosu in nesce conferintie, discussiuni, conversatiuni, car, ar' fi se se tinea in tōte regiunile, cate sufere, de catra omeni intelligenti si economi practici, pentru că se se pota luă mēsuri dupa impregiurarile locali. Eca cumu venim la necesitatea conferintelor agronomicice, pe care le incepura vigorosii sibieni, dera precum ni se spune, detera preste sicane din afara. Amicul nostru cunoscce maxim'a nōstra. Ce a mai buna politica este economi'a. Se lasam de ocamdata, cā se 'si mai sparga altii capetele in politica cea falsa si omoritoria de popora, noi se ne vedem de capulu nostru si de poporu, cā se nu perimu de fōme si de golatate. Voiti se tie-neti conferintie economice, său déca ve mai convine, conferintie de saracina, anuntiati-le politiei locale, cā se nu se faca dintr'unu tientariu unu armasariu; era de cumva ve place se aflat si parerile nōstre, binevoiti a ne incunoscinti'a.

Orade'a-mare, 25 Oct. 1877.

Inainte cu cateva luni s'a disu undeva in diuarie, ca in dominiulu episcopiei gr.-cath. dela Orade'a s'ar' fi datu in arenda mai multe paduri mari pe una serie de ani, si s'a observatu, ca acelea in man'a conditiunilor contractului se voru devasta reu. In 17 Oct. a. c. diuariulu „Nagyvárad“, revîrsa ceva lumina preste acăsta cestiune totu scabrosa, cā si altele cateva. Acumu aflat, ca acelea paduri le luase in arenda ingenieriu ungurescu Eugeniu Toth in Maiu 1876 pe 10 ani, cu conditiune, cā se fia obligatu a taia pe fiacare anu celu puçinu cate 800 de mii urme cubice, urm'a platita numai cu cate 4 cr. prin urmare se dé pe fiacare anu cate 32 mii de florini arenda, pe 10 ani 320 mii. Se dice, ca contractul de arenda se inchiajase deocamdata numai pe 3 ani, ca inse episcop'i'a (a puspozség, nu episcopulu?) se obligase cā pe ceilalti 7 ani se midiulocșca invoiea ministeriului, care ar' trebui se se céra in casuri de acestea, in poterea nu scimus carei legi. Episcop'i'a inse o pati astadata mai reu si decatu a fostu nevoia si pagub'a cea mare urmata din contractul inchiajatu cu unu famosu nepotu alu lui Deák, anume Nehrebetzky, la care s'au perduto celu puçinu 15 mii fl. Ministeriulu adeca tramise pe consiliariulu Hoffmann la faç'a locului, cā se deamble tōte acelea paduri si se dé informatiuni exacte despre starea loru. Ce se vedi! Dn. Hoffmann informa pe ministru, ca in urmarea devastatiunilor anterioare va fi preste potintia cā din acelea paduri se ésa in diece ani totu cate 800 de mii urme cubice. Asia ministrulu denegă rotundu ratificarea contractului pe alti 7 ani. Intr'aceea Toth pe lenga ce plati regulatu arend'a, facu si spese mari de investitura pe mai multi ani inainte, precum ferestracie, case de locuitu s. a. Acuma Toth cere desdaunare dela episcopia, din contra episcop'i'a cere dela elu arend'a restanta pana la implinirea de 3 ani.

Mare minune, ca o episcopia asia de bogata

nu poté dā odata de vreunu jurisconsultu destepu, activu, laboriosu onestu, care se o apere de atatea „bōtīe“, compromissiuni si pagube grele, care judecandu-le dupa canonele bisericiei, nu sunt numai ale ei, ci si ale poporului. Auctoritatatile eclesiastice ar' poté judecă, ca cu vocatiunea santa de a merge regulatu la s. biserică, a ceti breviariulu la órele anumite, a studiu s. theologiu si pe ss. parinti, a se rogă mereu pentru ertarea peccatorilor poporului, sunt cu totulu incompatibili procesele si certele de advocati, prin urmare, ca trebuie se aliba jurisconsulti cumu se cade. Se si ie prea bine séma inainte de toti episcopi'a dela Orade'a mai alesu in epoca nostra desperata si dedata la rapiri, candu si paserile de pre coperisius canta: secularisare. —

Buletine dela theatrulu resbelului.

Cetim u in „Monitoriulu oficialu“:

In diu'a de 29 Septembre st. v. plōi'a si timpulu nefavorabilu a urmatu a impedică opera-tiunile ostirilor roman-ru-susse inaintea Plevnei. Domnitoriu a ordonat cā pe tōta diu'a unulu din adjutantii si oficiarii de ordonantia ai Inalt. Sale si unu oficiaru rusu din acei atasiati pentru serviciu pe lenga Mari'a S'a se pornescă la órele $8\frac{1}{2}$ din diminea'ta din marele cuartir generalu domnescu in liniile romane si russe, unde voru avé a luă relatiuni despre inaintarea retransientelor si a lucrarilor de aperare, a cere lista de ómenii morti sau raniti in diu'a precedenta, a visită bivuacurile trupelor si a observă starea de curatenia a taberelor, a se informa despre hran'a ómenilor, starea sanatatiei loru, numerulu bolnavilor si despre furagiul cailor. Acesti oficiari si voru dā bine séma despre caile de comunica-tiune si starea loru, voru merge la ambulantie spre a vedé cumu sunt ingrijiti bolnavii, visitandu din partea Mariei Sale pe oficiarii si soldatii aflatii acolo, si despre tote aceste voru aduce in fia care di raportu detaliat Inaltimie Sale Domnitoriu. In diu'a de 30 Septembre timpulu a urmatu a fi plōiosu; pe la órele 4 dupa amedi s'a insenat si artileria nostra a inceputu pe data foculu tragundu salve la intervale asupr'a intaririlo u inimice.

In acea di d. locot.-generalu Gurco a mersu de a luatu comand'a corpului de cavaleria russo-romana care operédia peste Vidu, si in care inlocuise pe d. locot.-generalu Kryloff, caru'i s'a datu o alta destinatiune. Remitiendu comandan-tul trupelor ce avusesse sub ordine, E. S. gen. Kryloff dete urmatoriulu ordinu de di. (Vedi Nr. 82 alu „G. Tr.“ — Red.)

In diu'a de 1 Octobre, la $6\frac{1}{2}$ óre diminea'ta, 2 escadrone de rosiori au impinsu o recunoştere spre Gorni-Dubnik. La doue kilometre de Dolni-Dubnik rosiorii au intalnitu posturile inaintate ale infanteriei, cu care flancherii nostri au inceputu a schimbă focuri spre a sili pe inimicu a 'si desfasiură si aretă fortiele. Atunci turcii au scosu din Dolni-Dubnik 2 escadrone de cavaleria, si alte doue venindu din directiunea despre Gorni-Dubnik. Astu-feliu s'a potutu constata, ca atatu Gorni-Dubnik catu si Dolni-Dubnik sunt ocupate de inimicu cu trupe de infanteria si cavaleria, si s'a yediutu la Dolni-Dubnik infanteria turcesca construindu cu mare activitate o bateria, indreptata in directiunea Dubnik-Telisiu. Scopulu acestei recunoşteri fiindu indeplinitu, rosiorii se intorsera la óra 4 in bivuaculu loru. Doue regimenter de ulani russi primisera ordinu, in diu'a de 29 Septembre, de a porni din Trestenik prin Mahalet'a spre a trece intre Gorni-Dubnik si Telisiu si a se pune in legatura la Eski-Birkaci cu trupele russe cari se afa acolo. Ulanii intelnira pe inimicu in fortia la Azicie. In diu'a de 1 Octobre ulanii russi se indreptara spre a trece intre Telisiu si Radomircea, si pe la óra 1 dupa amedi, pe candu erau in mersu, yediura pe inimicu care se postase in dreptulu satului Koinari cu intențiune de a opri marsiulu cavaleriei russe. Ulanii se repliara spre Pesorov'a, mantienendu contactulu cu inimiculu. Doue alte regimenter de cavaleria russa, impreuna cu 4 tunuri din bateri'a calarétia romana, primira ordinu a porni indata spre a sustine pe ulani la Pesorov'a, era doue escadrone de rosiori pornira la Mahalet'a si 1 escadronu la Demirkioi. Turcii parasira atunci in graba Koinari peste nōpte, fora a asteptă lupt'a. In aceiasi di, escadronele alu 3-lea din 1-ulu de rosiori prinse impreuna cu mandatul Mahaletei unu convoiu turcesc cu compusu de 287 boi si 350 oi, pe care 'lu inainta la cuartirulu generalu alu armatei romane.

Vitele luate dela inimicu se impartira la trupe. — Domineca, 2 Octobre, timpulu se indreptă cu totulu, devenindu forte frumosu. Trupele nōstre incepură a repară cu activitate degradatiunile produse de ploii la intaririle nōstre. In acea di se incepură tirulu mortierelor cari se asiediara in paralele nōstre, si alu caroru focu fă indreptat asupr'a redutei inimice Nr. 2. Luni, 3 Octobre, se urină tirulu cu mortiere de catra artileri'a romana asupr'a intaririlor inimice, si efectulu seu dete unu rezultat foarte satisfacătoriu. In aceiasi di sosi la marele cuartier domnescu A. S. R. principele Arnulf de Bavari'a, insoçit u de unu adjutant alu si de baronulu de Ungern-Sternberg, adjutantul Majestatiei Sale imperatului Russiei, atasiat pe lenga A. S. R. principele de Bavaria, prandu cu I. S. Domnitoriu si remase nōptea in Poradim.

A dou'a di, Marti 4 Octobre, I. S. Domnito-riu a mersu in inspectiunea liniilor romane. La órele 3 dupa amedi trupele nōstre avéu ordinu se faca unu atacu simulat asupr'a redutei turcesci Nr. 2, spre a alarmă pe inimicu, a 'lu face a se desfasiură si a aretă astu-feliu fortiele sale de aperare din reduta si in resvera. La óra indicata tunurile si mortierele romane din baterii incepură de odata unu focu violentu in contra inimicului, infanteria nostra tragundu salve repedi si bine hranite din paralele. Inimicul in necunoscintia de intențiunile nōstre si crediendu intr'unu atacu efectivu, respunse indata cu artileria s'a pe tōta lini'a, si mai alesu din intaririle sale dela Bucov'a; infanteria s'a din santiul redutei si de pe banchet'a contra-escarpei deschise asemenea focul. M. S. Domnitoriu se afla la fortulu Alexandru, de unde se dominéa tōta positiunea. In valea acestei positiuni debusiră rezervele turcesci insu-cite de cerchezi calari, inse o bateria a nostra, postata de curendu si tindu acea vale, fă demas-cata pe neasteptate si luă prin focul ei in esiarpa rezervele inimice cari se retraseră in graba. Dupa o jumetate óra simulacru de atacu incetă din partea nostra, dupace se observase atatu liniile de foc ale inimicului in reduta, catu si trupele sale de sustinere. A. S. R. principele Arnulf alu Bavariei, insoçit u de adjutantii sei, si de locot.-colonel Blaramberg, atasiat de Mari'a S'a pe lenga persón'a A. S. Regale, visită in acea di linile romane. — Mercuri, 5 Octobre, sosi la marele cuartier Domnescu telegram'a A. S. I. marelui duce Nicolae prin care anunçă stralucit a victoria castigata de trupele imperiale din Asi'a, comandan-te de marele duce Michailu. Mari'a S'a dete ordinu cā aceasta importanta victoria se se comunică imediatu prin ordinu de di trupelor armatei de Occidentu, si Inaltimiea S'a adressă o telegrafo de felicitare Majestatiei Sale imperatului la Gorni-Studen, care respunse multiumindu Mariei Sale. Inaltimiea S'a trimise asemenea prin telegrafu felicitările Sale A. S. I. marelui duce Michailu si 'i oferí marea cruce a ordinului „Sté'a Romaniei“ cā unu semnū de amintire a luptelor sustinute impreuna de armatele russe si romane in contra inimicului comunu. — In aceiasi di, dupa amedi, A. S. R. principele Arnulf, dupace visită diminea'ta liniile russe, 'si luă concediu dela I. S. Domnitoriu si porni la Gorni-Studen. Jou, 6 Octobre, bateriile si mortierele nōstre canonara tōta diu'a intaririle inimicului impiedicandu-lu a face noui lucrari. Vineri, 7 Octobre, la 2 óre dupa amedi, I. S. Domnitoriu trecu in revista trupele divisiunei a 2-a de garda, comandata de E. S. locot.-generalu conte Schuvalof, precum si cavalerii'a gardei, cari sosira diminea'ta lenga Poradim. Aceste minunate trupe de elita defilara pe dinaintea M. S. Domnitorului si pornira apoi a 'si luă positiunile ce le sunt indicate imprejurul Plevnei.

Noutati diverse.

(A facere a deputatul Avram Tincu) a fostu desbatuta in sinulu comitetului pentru incompatibilitate alu camerei unguresci. Este cunoscutu cetitorilor nostri, ca d. Tincu tra-miseser mandatul seu presidintelui adunarei deputatilor cu-o epistola scrisa in limba romana. Dupace presidintele ia inapoiatu serisoreea acăsta, provocandu a scrie un'a ungurésca — deputatul Tincu nu a mai respunsu nimicu. In urm'a acăsta s'a declarat comitetul pentru anulararea mandatului de deputat a dep. Tincu si pentru suspensiunea dreptului seu passivu de alegere pe trei ani, din cauza ca la repetit'a provocare nu 'si-a predat mandatul in form'a receruta de lege.

(Postalul.) In fine iau fostu puse in miscare Vineri sera marfurile, cari de septemanii se gramadisera in magazinele postei de aci, fara a fi espedate la loculu destinatiniei loru, in Romania, din cauza, ca diliginta care pleca numai odata pe di la Ploiesci, era de regula incarcata peste mersura cu persone si cu saci si butoiasie cu bani de aur si argintu pentru armata russesca, asia incat nu potea luau sine nici a 3-a parte din marfa ce sosea pe fiecare di pentru Bucuresci. Reclamatiunile necontenite adusera in fine la faca a locului pe unu inspectoru si mai eri pe directorulu postelor insusi. Se decise in fine a se espeda marfa restanta prin carausi. Espeditiunea au luat o asuprasi firmele Fisch & Auslander si Grünfeld. Adi nöptea au plecatu dejá cateva carre incarcate cu pachete de posta spre Ploiesci. Se intielege, ca standu cu septemanile in magazinu, mai tóte articolele de mancare (multe pachete contineu pesci etc.) s'au stricatu si respandeau deja unu mirosu penetrantu. — Se vorbesce, ca se negotieza cu guvernul romanu pentru introducerea unui alu doilea cursu de posta pana la Ploiesci. Nu cunoscem inca rezultatulu aceloru negociatiuni, d'er scimu, ca este o necessitate suprema de a se face odata finitul neajunselor de pana acum.

(Denumiri si stramutari in armata romana). Majorulu Ales. Candiano Popescu care la 30 Aug. se distinse atatu prin curagiul si sangeli rece, ce areta in capulu batalionului 2-lea de venatori, a fostu inalтиat la gradul de locot.-colonel. — Locot.-colonelu Grigore Ioanu, ranitu in assaltulu dela 7 Oct. in capulu regimentului alu. 7-lea de linia, a fostu inalтиat la gradul de colonel. — Generalulu Racovitiua, a fostu numitu comandantu alu divisiunei IV-a in loculu colonelului Alesandru Anghelescu, care ia comandamentulu artilleriei corpului de observatiune dela Calafatu. — Colonelulu Sergiu Voinescu, siefulu de statu majoru alu divisiunei a IV-a, este trecutu siefu de statu-majoru alu corpului de observatiune dela Calafatu, in loculu colonelului Botanu, care trece la statulu-majoru alu divisiunei a IV-a,

Ajutoria pentru raniti.

Dev'a, la 15/27 Octobre 1877.

Onorabile dle Redactorul! Ve rog u a publica urmatoriele:

„Onorabilului domn principie Dimitrie Gr. Ghica, presiedinte societatiei romane „Crucea rosia“ in Bucuresci,

Dev'a, 3/15 Oct. 1877.

„Onorabile domnule presedinte! Cu posta de astazi V'am espedatu pentru ostasii romani raniti in luptele cu turci o suma de 3 bucati ruble imp. russ., 1 # francesu de 20 franci, 14 # austri, 21 bucati taleri in argintu si 6^{1/2} sfanti in argintu. List'a contribuitorilor, am onore a Vi-o alatură sub 1/ in copia autenticata din partea magistratului opidanu. — Contribuirile in panza, bandage s. c. I. voru urmă in scurtu timp. — Dreptu ofertu spiritualu Ve tramtuit sub 2%, si o poesja, compusa de unu bravu tieranu de alu nostru. —

„Regretamu, ca in aste dile de grea proba nu potemu servir cu mai multe; primiti inse si acese oferte, date la indemnul sacru de iubire fratiesca.

Franciscu Hosu Longinu m. p., candidatu de advacatu.“

ANESULU de sub 1/ suna:

List'a de oferte pentru soldatii romani raniti in batalia cu turci. Collectante Franciscu Hosu Longinu, candidatu de advacatu in Dev'a.

„Látta a polgármesteri hivatal! Deván, 1877 September 30-án. Beke Károly m. p., polgármester.“

(L. S.)

Dr. Lazaru Petco, advacatu in Dev'a 50 franci in anu = 4 # austri, si 1 tall.; Isai'a Moldovanu, neguitoru in Dev'a 5 fl.; Nicolae Oprea, proprietariu 20 fl.; Ioane Papu, protopopu gr.-or. 8 taleri in argintu; George Nicora, parochu gr.-or. 10 fl.; Ionu Motiu, jude 8 fl.; Loginu Ardeleanu, proprietariu 2 fl.; Teodoru Morariu, ospetariu 2 fl.; Avramu Suci, proprietariu in Caianel 3 taleri in argintu; N. N. 2 fl.; Ioanu Sierbanu, proprietariu in Santu-Ohabn'a 4 fl.; Lazaru Vladu 2 fl.; I. Ionichie Olariu, cancelistu la jud. in Dev'a 4 taleri in argintu; Davidu Avramescu, parochu gr.-or. in Orastior'a de dlosu 6 sfanti in argintu; Iosifu Popu 5 fl.; Unu romanu 2 fl.; George Munteanu, tut. orf. 1 fl.; N. N. 50 cr.; A. Siulutiu 1 fl.; Aleandru Czura 1 fl.; Ioane Balomiri, jude in pens. 2 fl.; N. N. 60 cr.; George Ciacanu, pres. la sedr. orf. 10 fl.; Alesie Olariu, advacatu 1 # austri.; Petru Zarea neguitoru 1 fl.; dsior'a Aurelia Papu 1 fl.; Isai'a Nagy, portarelu 1 fl.; Nicolae Florea, economu 1 fl.; Franciscu Hosu Longinu 2 taleri in argintu; Mihaiu Bontescu, adv.

in Uniador'a 1 #, francesu de 20 franci; Sabinu Piso, cand. de adv. 1 taleru in argintu. Sum'a totala: 50 franci inschimbati in 4 # austri, si 1 taleru in arg., 1 # austri.; 1 # francesu de 20 franci, 18 taleri si 6 sfanti in argintu, si 82 fl. 10 cr. v. a.

Sum'a de 82 fl. 10 cr. v. a. s'a inschimbatu in aur si argintu, si asia sum'a totala este: 3 bucati ruble imp. russ., 1 # de 20 franci, 14 # austri., 21 taleri si 6^{1/2} sfanti in argintu, cam la 150 fl. v. a. Acésta sumă, cu datul de astazi, s'a espedatu dlui principie Dimitrie Gr. Ghica, pres. societatiei romane „Crucea rosia“ in Bucuresci.

Dev'a, la 3/15 Oct. 1877.

Franciscu Hosu Longinu m. p.

„Látta a polgármesteri hivatal! azon megjegyzéssel, hogy a bemutatott eredeti postai foladvány tanúsítása szerint 15 Oct. 1877 rendeltetési helyére juttatott. Deván, 1877 Oct. 16-án. Beke Károly m. p., polgármester. (L. S.)“

ANESULU de sub 2%:

Ostasiloru romani

Trati eroi ai ginte mele,
Cari la Pleyn'a v'ati luptatu,

Si că lei in lupta grele
Fortulu Grivitz'a-atu luptul!

Voi, cari totu mereu 'nainte
Si cu baionet'a 'n mani,

Ati invinsu barbar'a ginte,
Se salvati frati crestini!

Voi, cari pan' la aste invingeri,
Ati fostu coi despreutiuiti,

De acumu că nescce angeri
Salvatori veti fi mariti!

Astadi vede lumea mare,
Ca virtutea de romanu

Inviatu in fiacare,
Si-a 'ngrozit' si pe paganu!

De adi s'ortea ginte mele:
O prevedu in venitoriu:

Tiéra va scapa de rele,
Voi veti fi nemuritori!

Fericitu dicu: Se traiasca.

Romania si Carolu,
Ca cu őstea românesca,

Se 'mplinesca alu seu rolul!..

Er' voi, pentru vitejia
Bravi nepoti ai lui Traianu,

Primiti asta poesia
Dela unu Transilvanu!

Vinerea, 20 Septembre 1877.

SOCIETATEA „CRUCEA ROSIA“ din ROMANIA.

Comitetul centralu Nr. 1759.

Bucuresci, 1877 lun'a Oct. 13.

Dommulu meu! Am primitu epistol'a Domniei vostre impreuna cu anesele si banii ce ati binevoitu a adunat in folosulu fratiloru si filorul nostri cadiuti pe campulu de onore.

In numele consiliului generalu alu „Crucei rosie“, am onore a ve esprimá viole nôstre multumiri pentru binevoitoru Dvostre concursu.

Veti binevoi a reta asemenea multiumirile nôstre dlui Herle a, pentru poesi'a dedicata ostasiloru romani si pentru care, vomu cere a se imprimá in diurnalele nôstre.

Anectediu pe lenga, acésta recepiss'a Nr. 705, si ve rog u se binevoiti a primi asigurarea destinsei mele consideratimi.

Presedinte: Dimitriu Ghica m. p.

Secretariu: Ioanu S. Bobocu m. p.

Primiti dle Redactore asigurare deosebitei mele stime.

Franciscu Hosu Longinu.

(Errata) Eróre cu totulu corumpetoria de sensu s'a strecurat in Nr. 82 la corespondentia din Bucuresci, col. III, semicol. 3, lini'a a dou'a, unde in locu de: ai nostrii

compròmisérâ interesele tierei si etc. se se citescă:

Ai nostrii cumpanisera interesele tierei etc.

Este dejá de totu mutatu si arangiatu in nou'a sa bolta

Anunciu.

Subscrisulu am onore a incunosciintia pre onoratulu publicu, cum ca am. deschisu cancelari'a advocatiala in Timisior'a piati'a Losonczy Nr. 99.

MANUILU UNGURIANU,

2-3 advacatu.

Nr. 7849—1877.

1—3

Publicatiune.

In urm'a emisului din 25 l. c. Nr. 6716 alu dlui vice-comite conformu telegramei din 25 l. c. tramise din partea vice-comitelui Treiscauelor, dintre vitele trecute prin lazaretu in comitatulu Treiscauelor au morit de bôla 3 de cele cornute.

Din cauza, ca s'au trecutu in tiéra la noi prin Branu vite cornute cumu s'au luat bolnave din Romania, se ordonéza;

1. Cá instructiunea despre bôla de vite a articulului de lege 20 din a. 1874 cu privire la § 17—29 se se observe cu scumpetate.

2. Fiecare casu de orice felu de bolnavire a vitei cornute este a se arata de catra proprietariulu ei indata, in orice tempu la capitani'a orasului locale.

3. Oricine a cumperat in timpulu din urma vreia vita din strainatate, este obligatu a o insinu la capitani'a orasului locale, că se o pôta pune deschilinita de alte vite timpu de 10 dile sub cercetarea medicului de vite.

Asemenea, dupa cumu este dejá cunoscutu, orice vita cornuta va cumpera cineva de acumu înainte, are se o arate indata la capitani'a orasului spre scopulu susu amintituu.

4. Orice comerciu cu vite din comitatulu Treiscauelor este opritu. Asemenea este strinsu opritu a se importa din comitatulu amintit pentru vite, paie, fenu si alte obiecte, care potu trage dupa sine bôla de vite.

5. Ceice voru calcá aceste ordinatiuni, se voru pedepsi cu o amenda de 50 pana la 300 fl. ori dupa impregjurari cu arestul corespondiatoru.

Magistratulu astépta, ca fiecare possesoru de vite se se silésca in interessulu lui propriu a pazí cu scumpetate ordinatiunile sustatòrie pentru oprirea latrei bôlei de vite, preste totu a nu tainu si nici unu casu de bolnavire a vitelor sale cornute si nici o vita cornuta cumperata din strainatate.

Brasovu, 27 Octubre 1877.

Magistratulu cetatii.

J. D. DOGE

este dejá de totu mutatu si arangiatu in nou'a

sa bolta

Aradu, piati'a capitala la Nr. 32

in cas'a contelui Nádasdy

si, că firma romana, si permite a recomandá binevoitorei atentiumi a on. publicu romanu assortimentul seu bogatu si provediutu cu cele mai

prospete si tocmai acumu sositele marfuri in

panzaturi, lengeria, albituri, panure, postavuri si in totu felulu de articuli de moda,

pentru dame intocmai că si pentru barbati; totu

deodata mai recomenda si

masinele de cosutu din cele mai bune si mai renumite in inreg'a lume, ce se afla in magazi'a s'a.

1—3

Cursulu la burs'a de Viena

din 2 Nòvembre st. n. 1877.

5% Rent'a chartisia Oblig.rurali ungare . 79.25

(Metalliques) . . . . 64.05 " " Banat-Timis. 77.50

5% Rent'a-argintu(im- " " transilvane. 75.50

prumutu nationalu) 67.05 " " croato-slav. 75.—

Losurile din 1860 , 110.50 Argintulu in marfuri . 104.80

Actiunile bancei nation. 835.— Galbini imperatesci . 5.64^{1/2}

instit. de creditu 213.40 Napoleond'ori 9.51

Londra, 3 lunii . . . . 118.10 Marci 100 imp. germ. . 58.40

1—3

Edittinea: Cu tipariulu lui

IOANE GÖTT si fu HENRICO.

Stupina,

doctoru in medicin'a universala,

ordinéza in tote dilele dela 2—3 ore p. m. in

locuinta s'a din tergulu flosului (Flachszeile)

Nr. 27. 1—3

Informationi se dau la cass'a de pastrare

(Sparsasse) din locu.

1—3

Redactoru responditoru si editoru

IACOBU MURESIANU.